

A Janik-vendéglő

(SZENT ISTVÁN-TÉR) értesíti a n. é. közönséget, hogy minden csütörtökön és szombaton a híres marosvásárhelyi módra készült **FLEKKEN** és **VARGABÉLES**. Más napokon is kitűnő választékos vacsorák. Elsőrendű fajborok. A tisztelek kávéfajtából főzött feketénk fogalom. Asztalrendelés 16-19-es telefonon. Szíves pártfogást kér: marosvásárhelyi **BARABAS SÁNDOR** vendéglős.

Ujabb felkelő csoportok alakultak, amelyek bejárják a vidéket és kintartásra, összefogásra buzdítják a lakosságot a csehek ellen. Bár a csehek közölték, hogy a legsúlyosabb büntetés vár azokra, akik a felkelőket támogatják, a lakosság rejtgeti és védelmezi ezeket a csoportokat. Mindenütt hozzájuk szegődik egy-egy gazda, aki rejtett uton elvezeti őket további községek felé. A felkelő csoportok száma állandóan növekszik és egyre többen és többen csatlakoznak hozzájuk.

Terror

Balassagyarmat, október 14. A Komáromi tárgyalások eredménytelenségéről szóló hír és Tiso magyarellenes magatartása nagy elkeseredést váltott ki az Ipoly menti megszállt szlovák falvak lakossága körében. Ezt kiabálták az emberek:

— Nekünk nem kell Tiso, magyarok akarunk lenni. Tisot nem fogadjuk el vezetőnknek!

A csehek most valóságos terror alatt tartják a lakosságot. Este 8 óra után mindenki otthon kell lenni, különben az uccán gumibotokkal verik meg a lakosokat, ha nem akarnak hazamenni. Az izgalomba sokan belebetegedtek.

Háromtagú direktórium Pozsonyban

Pozsony, október 14. Djurcsánszky miniszter feloszlatta Pozsony város régi képviselőtestületét és háromtagú direktóriumot állított a város élére, amelynek tagjai: a szlovák nemzeti tanács részéről: Oblustál Pál főállatorvos, a magyar nemzeti tanács részéről Neumann Tibor ügyvéd, a német párt részéről Hans Recht tanár.

A Kassai magyar képviselők indítványa a magyar nyelv használatáról

Kassa, október 14. A „Kassai Ujság” közli a Magyar Nemzeti Tanács újabb felhívását. A cenzúra csak annak a résznek a közlését engedte meg, amelyben a tanács felhívja a magyar lakosságot, hogy tegyen eleget a rendőrigazgatóság rendelkezésének, amely sze-

rint tilos a magyar nemzeti színű jelvények viselése.

Kassa városi tanácsa legutóbbi ülésén az Egyesült Magyar Pártok képviselői követelték a magyar nyelv jogainak visszaállítását. A tanács egyhangulag elfogadta a magyar képviselők indítványát.

Népszavazást követel a szlovák nép!

Jehlicska tanár előadása Londonban

London, október 14. A Presse Association jelenti: Jehlicska tanár, a Szlovák Tanács elnöke, aki most Londonban tartózkodik, a csehszlovák helyzetben előállott nagy horderejű kérdéseket ismerteti az angol államférfiakkal. Jehlicska a Hotel Savoyban tartott sajtófogadáson ismertette a szlovák törekvéseket. Előadásában többek között ezeket mondta:

— A szlovákokat elszakítani Magyarországtól, földrajzilag, gazdaságilag, fajilag és vallási szempontból egyaránt helytelen volt. A magyarokkal nem voltak soha semmiféle gazdasági, faji, nyelvi, vallási vitáik. Ha el vagyunk szakítva a magyar nemzettől, éhínségre, munkanélküliségre vagyunk kárhoztatva. A párisi béketárgyalásokon nem voltunk ott és most önrendelkezési jogot követünk népünk számára, hogy szabadon, népszavazás után választhassunk, vajjon csehek akarunk-e lenni, vagy Magyarországhoz térünk vissza. Szlovákia visszatér Magyarországhoz, hogy ezzel felépítse Németország és Oroszország között, e két nagy hatalom közti gátat.

A szociáldemokrata párt felhívása a világ munkásságához

Budapest, október 14. A Magyarországi Szociáldemokrata Párt felhívta a világ munkáspártjainak figyelmét a magyar kérdésre. A felhívás hangoztatja, a párt szükségesnek tartja ezekben a sorsdöntő órákban, hogy Magyarország igazságos ügyének érdekében a maga részéről is mindent elkövessen. Ezért a világ szocialista pártjaihoz memorandummal fordult, hogy felhívja figyelmüket a magyar kérdésre és támogatásukat kérje. Hangoztatja a memorandum, hogy Magyarországon, ahol közel egymillió magyar viszáterését várják, a müncheni döntés érthető okokból óriási érdeklődést váltott ki. Teljesen egységes felfogás uralkodik abban, hogy a müncheni megállapodás Magyarországra vonatkozó részének végrehajtása jóvátételét jelentheti majd annak az igazságtalanságnak, amelyet a hatalmak husz év előtt a trianoni szerződésben elkövettek.

Lájer Dezső meghalt

Szeged közéletének halottja van: Lájer Dezső meghalt. Talán korszerűtlen dolog a közélet halottjának tekinteni ma a szociáldemokrata párt örökre elpihent szegedi titkárát, de mi nem tudjuk kivonni magunkat annak az érzésünknek hatása alól, amit ez a korai halál kelt fel mindenkiben, aki elfoglaltság és türelmetlenség nélkül szemlélője a szegedi fórumnak s a szegedi fórum szereplőinek. Voltak idők, amikor a város békéje függött attól, hogy a szenvedély, vagy a bölcs megfontolás vezeti-e a munkásság képviselőjének közéleti tevékenységét s Lájer Dezső nagy időkben és kis feladatokkal szemben egyformán a józan megfontolás, a körülményekkel számotvető bölcsesség katonája volt. Megalkuvást csak egyben nem ismert, elveiben, aminek áldozta életét és munkásságát. Hü polgára volt hazájának és városának, egyben meggyőződéses, tántoríthatatlan hite politikai meggyőződésének és társadalmi szemléletének. Az életet szebbé, jobbá, könnyebbé tenni, hogy legyen több az öröm, a kenyér, a derű és kevesebb legyen a szegénység, a megáldozás és a fájdalom, — ez volt célja egész életének. Legtöbbször a munkásosztály szenved, legtöbbször a munkásságon kell segíteni, — ez volt a hite s ennek a hitnek apostolává szegődött.

A város polgársága is mindig sokra értékelte józan, mérsékelt, megfontolt tevékenységét. A városi közgyűlésen ritkán szólalt fel, de mindig a legnagyobb figyelemmel hallgatták s nem egyszer pártkülönbség nélkül megtapsolták mindig okos, tapintatos szavait. Kitűnő taktikus volt s őszinte kedvveléssel mozgatta az embereket és eseményeket, de mindig a közérdeket és a munkásság rábizott érdekeit szolgálta. Majdnem két évtizedes szegedi munkássága alatt csak barátokat szerzett magának és a munkásságnak, lehet-e több eredményt megállapítani arról, akif harcra és küzdelemre kötelezett hivatása és meggyőződése.

A város egész társadalma meggyászolja a munkásság halottját. Örök optimizmusát most a halál árnyékolja be. Régóta küzdött győghatatlanságával, de fáradtan, legyöngyülten, elesetten is a világ nagy eseményei izgatták s azoknak sorsa, akikért dolgozni és harcolni akart. Talán mégis beteg vagyok, — mondotta még tegnap, amikor már feltartóztatlan volt a gyorsan szálguldó vég.

Emlékét kegyelettel őrzik meg hívei, barátai, de a polgári társadalom is, mely soha benne ellenségét nem látta. A történelmi idők talán meg fogják majd teremteni a pártok és osztályok békéjét, — amiért élt, harcolt, küzdött, dolgozott, szenvedett és meghalt Lájer Dezső.

Lájer Dezső pénteken hajnalban hunyt el a szegedi egyetem belgyógyászati klinikáján. 1880-ban Egerben született, ahol atyja asztalosmester volt. Szülei az értelmiségi pályára szánták, de a kis család anyagi gondjai miatt a negyedik gimnázium elvégzése után abba kellett hagynia tanulmányait. Atyja műhelyébe lépett be, kitanulta az asztalosmesterséget. Kitűnő szakmunkás volt, munkástársai szakmai képzettségén kívül azt a tudását és rátermettségét is méltányolták, amely őt a munkásvezetői hivatás felé vezette. A szociáldemokrata munkásmozgalomban Egerben hamar vezető szerephez jutott. 1912-ben munkástársai az egri Munkásbiztosító Pénztár tisztségviselői közé választották. hamarosan az intézmény igazgatójává lépett elő.

A világháború elszakította munkahelyéről. Hosszu ideig volt a fronton, ahol tisztii rangfokozatot nyert. A háború befejezése után újból visszatért az egri Munkásbiztosító Pénztár élére. 1922-ben jött Szegedre, mint a szociáldemokrata párt titkára és 18 éven keresztül töltötte be ezt a tisztséget. A munkásmozgalom minden ágazatában egyforma fáradhatatlansággal dolgozott. 1929-ben Szeged törvényhatósági bizottságába választották be.

Lájer Dezső egy év óta súlyos beteg volt. Alapotának rosszabbodásához jelentősen hozzájárult az is, hogy nem tudott kikapcsolódni tevékenységi köréből, súlyos beteg is intézte az ügyeket. Halála súlyos vesztesége a szegedi szociáldemokrata munkásmozgalomnak.

Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a közközház halottsházából, ahonnan a Dugonics-temetőben levő sírhelyhez kísérik.

Másfélévi börtönnel végződött az 56 éves gazda szerelme

(A Délmagyarország munkatársától.) Makai István 56 esztendősen szentesi gazdálkodó az elmúlt évben megismerkedett özv. Vecseri Imréné 36 éves asszonnyal, akibe beleszeretett. Rövid udvarlás után közös háztartásra léptek, de rövidesen jött a kiábrándulás. Az asszony minduntalan pénzt kért Makai Istvántól, akiről tudta, hogy van néhány száz pengője. Makai adott is, bár Vecseriné több ízben elhagyta, néha egy-két napra, de többször egész hétre is magára hagyta. A szerelmes ember ivásnak adta magát, pénze egyre fogyott és ezzel arányban fogyott az asszony hűsége. Egy ízben hosszabb ideig volt távol a közös hajlékból és amikor nagy könyörgésre visszatért, rögtön összeszólkosztak.

Makai ekkor nagyon megverte az asszonyt, aki az ember pénzének roncsaiért mégis nála maradt. Másnap új civakodás volt közöttük és éjjel az asszony arra ébredt, hogy Makai egyik kezével hátulról leszorította a nyakát, a másikkal bicskáit belevágta a légesővébe.

A megszuirt asszony kirohant az uccára, vérző sebével össze-visszajárt a városban, majd rendőrré akadt, aki kórházba vitte. Igen sok vért vesztett, de sérülése husz napon belül meggyógyult.

Makai rövid tétovázás után elment és a rendőrségen önként jelentkezett. A nyomozás során a detektíveknek beismerte tettét, a vizsgálóbírónál úgy vallott, hogy nem emlékszik jól a véres eseményre. A pénteki tárgyaláson már semmire sem akart emlékezni.

— Nem bántottam én az asszonyt — védekezett Makai —, Vecseriné öngyilkos lett...

Az asszony azonban a legnagyobb határozottsággal állította, hogy volt élettársa álmában szurta őt le.

— Most mindent mondtam — vágott vissza a vádlott —, hisz nincs tanul!

A bíróság rövid tanácskozás után büntösnek mondotta ki Makai Istvánt szándékos emberölés kísérletének büntetéseben és ezért egyévi és hathónapi börtönnel ítélte.